

શ્રી દેવી અથર્વ શીર્ષમ्

ॐ કર્ણ સે સુનતે રહે સર્વ શિવમ् ।
નેત્ર સે દેખે સદા દ્રશ્યં શિવમ् ।
હૃષ એવં પુષ્ટ અપને દેહ સે ।
પૂર્ણ આયુ હો હમારી દેવહિત કે કર્મ મેં ।

સુખ્યાત ઈન્દ્ર સર્વકા શુભ હી કરેં ।
સર્વજ્ઞ પુષા દેવ સબકા શુભ કરેં ।
અરિષ્ટને મિ દેવ ઔર બૃહસ્પતિ ।
દેવતા યે સર્વ કા મંગલ કરેં ।

ॐ દેવતા પહુંચે સભી દેવી સમીપ ।
પ્રજ્ઞન લેકર, હે મહાદેવી કહેં અપના સ્વરૂપ - ૧
ઉત્તર દિયા તબ દેવી ને કહેને લગી
મૈં હી વહી હું પૂર્ણ બ્રહ્મસ્વરૂપિણી
મુજસે હુआ પ્રકૃતિ એવં પુરુષ ચુક્ત
શૂન્યા શૂન્ય સત્ત અસત્ત સારા જગત - ૨

આનંદ અનાનંદ મૈં વિજ્ઞાન મૈં ।
મૈં અવિજ્ઞાન બ્રહ્મ મૈં હી અબ્રહ્મ મૈં ॥
પંચભૂતાત્મક અપંચભૂતાત્મક ।
થહ જગત સર્વત્ર હી મૈં વ્યાપ્ત હું ॥

રુદ્ર વસુ કે રૂપ મેં વિહરણ કરું ।
આદિત્ય વિશ્વદેવ રૂપ વિચરણ કરું ॥
મૈં ભિત્ર ઔર વરુણ અભિ ઈન્દ્ર ઔર ।
અંધીની કુમારોં કા સદા પોષણ કરું ॥ ૫

સોમ ત્વષ્ટા પુષાણ ભગ સર્વ યે ।
દેવતાઓ કો સદા ધારણ કરું ॥
વિષણુ ઉરુક્ભમ બ્રહ્મ દેવ પ્રજાપતિ ।
મૈં સર્વંય કે રૂપ મેં ધારણ કરું ॥ ૬

દેવ યાજ્ઞિક દ્રષ્ટ્ય હવિ ધારણ કરું ।
બ્રહ્મદીશાં ધનપ્રદાં ઔર શ્રેષ્ઠ હું મૈં યજ્ઞ મૈં ॥
મૈં સદા આત્મજા બુદ્ધિ વૃત્તિ મૈં ।
જાનતા જો વહ લબે દેવી કૃપા ॥ ૭

દેવતા તબ ધન્યતા સે ચુક્ત સબ ।
કહેને લગો, કરને લગો દેવી સ્તુતિ ॥
નમન દેવી હે મહાદેવી નમન ।
હે શિવા હૈ આપકો કોટિ નમન ॥
પ્રકૃતિરૂપા ભદ્રરૂપા આપ કો ।
હમ વિદ્ય પૂર્વક કરેં સાદર નમન ॥ ૮

આદિત્યવર્ણા જ્ઞાનજ્યોતિ, દીક્ષ ભી ।
કર્મ ફલકી દાચિની ભી આપ હૈ ॥

प्राण से उत्पन्न उज्वल वाणी को ।
सर्व प्राणी विश्वमें वदते सदा ॥
कामधेनु वाग्स्पृशपा तुष्ट हो ।
हम स्तुति करते हैं देवी प्रगट हो ॥ १०

कालरात्री ब्रह्मस्तुतां आप हैं ।
वैष्णवी और स्कन्दभाता आप हैं ॥
हे सरस्पती अदिती दक्षसुता ।
हे शिवां हे पावनां सादर नमन ॥ ११

ॐ महालक्ष्मै च विद्ध्व हे सर्वसिद्धयैः ।
च धीमहि तन्नो देवी प्रचोदयात् ॥ १२

हे दक्ष अदिती से सभी उत्पन्न ये ।
देवता कल्याणभय अभूत समान ॥ १३

कामयोनिः आप कमला और गुहा ।
पञ्चपाणि भातरिक्षा अब्र ईन्द्र ॥
पुनर्गुहा सकल भाया सर्वान्विका ।
विश्वभाता ब्रह्मरुपां हम शरणमें ॥ १४

आत्मशक्ति और विश्व की भोहिनी ।
पाश अंकुश बाण धनु की धारिणी ॥
श्री महाविद्या है यह, जो ज्ञानता ।
पार हो जाता सदा ही शोक से ॥ १५

आप वसु हैं तुष्ट और आदित्य हैं ।
विश्वदेव सोमपा भी असोमपा ॥
यातुधाना असुर राक्षस और पिशाच ।
यक्ष सिद्धों सत्प-४४ और तम भी आप ॥
आप ब्रह्मा विष्णु तुष्टस्पृशिणी ।
आप मनु भी ईन्द्र और प्रजापति ॥
आप ग्रहनक्षत्र जयोति और कला ।
काष्ठ आदि आप कालस्पृशिणी ।
ताप हारिणी लुकित मुकित प्रदायिनी ।
हे अनंतां विजयदां हे निर्भलाभ् ॥
हे शरणां शिवदां देवी शिवाभ् ।
आप को हे भगवती शत शत प्रणाम ॥ १७

जं ई कार अनिन र कार और अर्द्धचन्द्र ।
सर्व साधक बीज है यह देवीका ॥ १८

ब्रह्म एकाक्षर यही चित्त शुद्ध को ।
द्यान से आनंद एवं ज्ञानभय ॥ १९

ॐ ऐं हीं कलीं चामुण्डायै विच्यै ।
यह भंत्र ब्रह्मानंद सायुज्यप्रद ॥ २०

हृदय कमल के भद्र में स्थित आप हैं ।
प्रातः सभय के सूर्य सम तेजस्वीनी ॥
पाश अंकुश धारिणी सौभ्यां वरद ।

हे भयविनाशिनी हे महासंकटहरां ।
कारुण्यभूति हे महादेवी नमन ॥ २२

ब्रह्मा स्वयं जो ज्ञान सक्ते भी नहीं ।
आप ही वह नाम देवी अज्ञेया ॥
अंत है ना हे अनंता आप का ।
हे अलक्ष्या लक्ष्य भी अज्ञात है ॥
हे अजन्मा आप ही को अज्ञा कहें ।
ऐक केवल ऐक ऐका आप है ॥
विश्वरुपा आप नैका नाम से ।
आप अज्ञेया अनंता है
अलक्ष्या ऐक नैका ॥ २३

मातृका भंत्र शब्द में ज्ञान स्वप्निएँ ।
ज्ञान में चिन्मयातीता शून्य में शून्यसाक्षिएँ ॥
श्रेष्ठ कुछना आपसे यह विश्व में ।
नाम दुर्गा आपका जगाख्यात है ॥ २४

हे ज्ञानदुष्कर पातकानां विनाशिनी ।
तारकां संसार सागर देवी को ॥
जन्म संसार भूत्यु से भयभीत हम ।
नमन कोटि देवी को शत शत नमन ॥ २५

द्यान करता जो अर्थर्वशीर्षका ।
प्राप्त करता पंचार्थर्वशीर्ष इल ॥

प्राप्त कर देवी कृपा अति दुस्तर ।
कष सागर पार उतरे तत्क्षण् ॥ २६

पाठ सायंकाल में जो भी करे ।
पाप दिनभर के सभी निश्चय हरे ॥
द्यान प्राप्त : काल में जो भी करे ।
पाप रात्रि में हरे वह भी करे ॥
पाठ दो संद्या समय करता है जो ।
पाप से छूटे बने निष्पाप वो ॥
मध्यरात्रि तुरीय संद्याकाल में ।
द्यानकर्ता प्राप्त हो वाङ् सिद्धि को ॥

देवता सानिद्य नप प्रतिभा सभीप ।
प्राण स्थापन प्राण में हो तत्समय ॥
योग अमृतसिद्धि में देवी सभीप ।
जाप करता जो महामृत्यु तरे ॥
वो महामृत्यु तरे, संपूर्ण ही ।
जानता जो देवी का यह उपनिषद् ॥

ॐ शांति : शांति : शांति :

अनुवाद : त्रिलोक भहेता

